דברי אמת — נשא

דהנה כשאדם חוטא אם היה דבוק בו יתב' כראוי א"א להענש ע"כ ח"ו גורם שלא להיות כ"כ דבוק בו יתב' כמו ויגרש את האדם ואם יאמר הצדיק שדוקא שיענש ע"כ אומר לו יתב' נשא את ראש בני גרשון גם הכי לשון ויגרש את האדם. לבית אבותם כו' דהנה דרך משל אדם הרוצה להיות עשיר וכיוצא הנה זה אצלו העיקר תאותו אך צריך גם בריאת הנוף וגם בניו להיות של קיימא וכיוצא וזה לבית אבותם פי' רצונם כמו ולא אבה ולמשפחותם דהיינו שאר טובות דוק:

איש או אשה כי יעשו כו' למעול מעל בה' פרשנו דידוע בזוהר בחטאים שורה על האדם קליפה ר"ל ומתגאה עלי' דבר נש כו'. נמצא שיש לפעמים באדם גבהות הלב בלא טעם זה בא ממה שחטא. [ע"כ] שורה עליו כו' כנ"ל. והנה זה גופא הוא שפלות גדול שאור עולה למעלה מצד היצ"הר גם שיש בו שקר וחמץ יכול לחמץ אותו כולו ר"ל וכל המתגאה כאלו בא על כל עריות כולם וכל החסרונות הרעות אשר הם בגבהות יעוין בשע"ק. והתקנה לזכור זה שבא מן החטא ולהיות שפל בעיניו להחזיק עצמו לחוטא. וזה י"ל איש או אשה כו' מכל חטאת האדם בא לו זה למעול מעל לשון גבהות בה'. והתקנה ואשמה הנפש ההיא פי' יחזיק נפשו לאשמה כנ"ל והתודו כו'. והשיב את אשמו בראשו פי' עי"ז שיחזיק את עצמו לאשם יהי' נכנע בעיניו וישיג חכמה אשר מאין תמצא ויורד ממקום גבוה למקום נמוך וזה והשיב את אשמו בראשו להיות לו מוחין וחכמה בראשו. וחמישותו יוסף עליו דהנה הדביקות מרומז בחמש מדרגות נרנח"י גם בשם הוי' ב"ה וקוצו הוה חמש מדרגות צריך להוסיף על זה דביקות יותר וגם יועיל לו הכנעתו שיהי' עמו ה' להוסיף בכל פעם. ונתן לאשר אשם לו כי גם בהדביקות צריך לזכור שהוא לכבוד שמים שהוא רצונו ית'. ואם אין לאיש גואל פי' אינו יודע האיך לשוב כי התשובה הוא גואל שמביא גאולה לעולם כו'. האשם המושב לה' לכהן פי' יתקרב עצמו אל הצדיקים:

שם ואיש את קדשיו לו יהיו כו'. דהנה יש מדרגה שאדם רואה להיות טוב להתקדש תמיד ויש עוד מדרגה שאוהב את הבורא ב"ה וחפצו ורצונו להשלים רצונו ית' להיות נחת רוח לפניו ית' נמצא הוא תמיד משפיע כביכול לפניו ית' תענוג וזה ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן שכוונתו ליתן לו ית' שנקרא כהן לו יהיו דידוע [דכתיב] אם צדקת מה תתן לו כו' זה אמר לו יהי' אלא שזה הוא רצונו ית ואם נדקדק שקוד' כתיב לשון רבים אח"כ לשון זכר יהי' י"ל שקאי על הכהן לו יהיה הכהן הוא ית' יהי' עמו ומקיים גזרתו ית' שמו מה שיגזור הוא ויבטל גזירת הבורא ב"ה אם ירצה וזה לו יהי' כמו טפל לו:

כה תברכו כו'. פרשנו כי כה פרושו גבורות כמו לא שמעת עד כה. וכדאיתא בזוהר מכה מן כה. כי יש ה' אותיות מנצפ"ך הכפולות וכל א' כלול מכולהו הוה כ"ה. והנה הכהן צריך להמתיק הדינין בשורשו כי שורש הדינין הוא הצמצום הראשון כי הרצון להטיב הוא שורש חסד והצמצום להיות בא הרצון מכח אל הפועל דאל"כ לא הוה אפשר לקבל. נמצא השורש הגבורה הוא לצורך חסד. ובזה ממתיקי' אותם להיות הדין רק לצורך חסד יטפל לחסד להיות הדין רק על שונאינו לטובתינו וכן נמי משורש זה בא פרנסה כמו שהדין רק הי' לצורך העיקר החסד שרצונו ית' להטיב כן בא פרנסה שהוא צורך העיקר עבודת השם וכבוד שמים כי העיקר הוא עשות רצונו ית'. וזה כה תברכו את בני ישראל כי הצדיקים האוהבים לישראל והם כמו בנים

להם מסייעים להם בזה לפעול בברכתם וזה כה תברכו כו' עי"ז אמור לשון הוה שיאמר להם ממילא הברכה. קצרתי כי נ"ל שכמה פעמים כתבתי מעין זה:

[עוד לפסוק זה] כה תברכו את בני ישראל. במדרש אם הוא נזיר כו' זוכה לברכה כו' יע"ש נראה רצונו לפרש לשון כה תברכו כמו תנא היכא קאי דקתני מאימתי וכן כאן קודם הי' לכתוב לברך את ישראל ולא להתחיל בלשון כה ע"כ אומר שקאי אסמיכות למעלה אם תתנהגו כה כו' ויש עוד פירוש ע"ז בזכות אברהם אבינו ע"ה שנאמר לו כה יהי' זרעך ויש לפרש יותר הביאור דהנה הלשון אמור ולא אמר בסגול או אמרו. איך הנה הכהן הבא לברך. קודם יחשוב לקיים מצותו ית' ואח"כ יזכור אהבתו ית' בלבו לאהוב את הבורא מאוד בכל לבבו ונפשו ומאודו ע"י השמחה בזוכרו שמקיים את שנצטוה שלשה מצות עשה בזה ויזכה בזה לברך את בני אל חי וכשיאהוב מאד את הבורא ב"ה יאהוב את כל העושים רצונו ית' העולמות עליונים ומשרתיו ית' ואת בני ישראל עמו. וכיון שיאהוב מאד את בני ישראל עמו וא"כ ממילא יברך אותם וזה מרומז במלת כה שקאי על הנזיר כי הרואה סוטה בקילקולה כו' וא"כ שורש הנזירות היפך של ניאוף הם תאוות רעות פרושם חסדים רעים כי האהבה נקרא חסד והוא אוהב ומתאוה ומשפיע למקום שלא טוב ונזיר הוא היפך מזה ע"כ נקרא קדוש היפך של ניאוף ע"כ הנואפים שונאים את העובדים ית' מאהבה בשביל אהבות רעות שבהם וזה כה תברכו קאי אלמעלה הקדושה של הנזיר ואהבה טובה היפך אהבה רעה וכן אהבה לישראל וזה אמור להם לשון ממילא ע"י אהבה:

[עוד לפסוק זה] כה תברכו כו'. קשה לשון כה. הלא בפ' בהעלותך [כתיב] קח את הלוים כו' וטהרת אותם. וכה תעשה להם כו' זה ניחא שקודם אמר וטהרת אותם אח"כ כה תעשה לטהרם משא"כ כאן האיך שייך לשון כה תברכו כיון שלא כתיב קודם ציווי לברך. אך הנה ידוע שאיתא שאהרן מעשיו הביאו אותו למדרגתו שהי' תמיד אוהב שלו' כו' ועשה שלו' בין אדם לחבירו כו' ע"כ זכה לעשות שלו' בין ישראל לאביהם שבשמים כדאיתא בזוהר. וזה בא מאהבת הבורא ב"ה אוהב את בניו ורוצה לעשות שלו' ואהבה בין אדם לחבירו זה הכל של שורש אהבה ומזה בא לברך את ישראל מפני אהבה וזה אל אהרן ואל בניו לאמור פי' ראוי לאמור לשון כה כי אהרן ובניו הם תלמידיו של אהרן הנקראים בנים טבע שלהם לברך ראוי לאמור כה תברכו ודוק כו' פרשנו ומסתמא כבר כתוב בספרים הקודמים:

ושמו את שמי וכו' דהנה שמעתי בשם הרב המגיד מראוונא האיש אלקים ז"ל על מפני מה הראשונים התפללו ונענים מפני שהתפללו בשם פירוש שהי' כוונתם לשם ית' כי כשאדם יש לו צער חלק אלקי ממעל שבו יש לו צער ופשוט שאיתא בשם ר' מאיר אפילו יחיד המצטער שכינה מה אומרת קלני כו' ואם מצטער על דמן של רשעים כו'. וזה הכוונה שלא נצטער שלא להיות למעלה צער וגם מפני כבוד שמים שנקרא שמו ית' עלינו ועי"ז א"א להיות קטרוג על התפלה כיון שהכוונה לשמו ית' הוה כאלו רוצים לכבוד שמים ח"ו למעט. וזה למשפטיך עמדו היום אם כוונת האדם היא לצאת בדימוס בר"ה בשביל כבוד שמים נקרא למשפטיך כביכול. עמדו לשון שתיקה. [כמו וכפתחו עמדו כל העם נחמיה ח] היום קאי על ר"ה. כי הכל עבדיך מוכרחים להסכים על כבודו ית' ולא יקטרגו כאלו רוצים לגרום שלא כרצונו ח"ו וזה ושמו את שמי על בני ישראל שיברכו אותם ויבקשו רחמים בשביל שמו ית' ואני הוא אפילו מדת הדין יסכים עם מדת הרחמים כי כן ראיתי בר"מ אלשיך ז"ל כמו וה' הוא ובית דינו כן ואני הוא ובית דינו אני הוא דין וי"ו הוא מדת רחמים וזה ואני אברכם מדה"ד יסכים ממילא האוחזים כדין שלא יקטרגו כלל: